FOLKETINGET

Folketingstidende
Tillæg A

Lovforslag nr. **L 95** Folketinget 2026-27

Fremsat den 5. november 2026 af forsvarsministeren (Jeppe Bruus)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om forsvarets formål, opgaver og organisation m.v., lov om radiofrekvenser og lov om radioudstyr og elektromagnetiske forhold

(Forsvarets detektion, identifikation og sporing af ubemandede fartøjer)

§ 1

I lov om forsvarets formål, opgaver og organisation m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 582 af 24. maj 2017, som ændret ved § 3 i lov nr. 708 af 8. juni 2018 og ved lov nr. 714 af 20. juni 2025, foretages følgende ændringer:

1. *§ 15 a, stk. 3,* ophæves.

2. Efter § 15 a indsættes:

»**§ 15 b.** Forsvaret foretager detektion, identifikation og sporing af ubemandede fartøjer til søs og i luften med henblik på understøttelse af egne og andre myndigheders opgaver i forbindelse med forebyggelse og håndtering af trusler, som sådanne fartøjer måtte udgøre.

Stk. 2. Forsvaret tilvejebringer og behandler relevante oplysninger af betydning for løsningen af opgaven efter stk. 1.

Stk. 3. Med henblik på opsætning og vedligeholdelse af udstyr til brug for detektion, identifikation og sporing af ubemandede fartøjer efter stk. 1, kan forsvaret påbyde enhver at give forsvaret adgang til den pågældendes faste ejendom, hvor forsvaret vil kunne foretage de nødvendige installations- og vedligeholdelsesarbejder. Der må ikke som led i et påbud efter 1. pkt. opsættes udstyr på eller i umiddelbar nærhed af beboelsesejendomme, daginstitutioner, skoler, hospitaler, plejehjem eller tilsvarende ejendomme.

Stk. 4. I det omfang ejere og operatører af kritisk infrastruktur allerede har udstyr, der kan anvendes til detektion, identifikation og sporing af ubemandede fartøjer, kan forsvaret påbyde de pågældende ejere og operatører eller disses leverandører at dele oplysninger, der er omfattet af stk. 2, fra det pågældende udstyr.

Stk. 5. Forsvaret refunderer udgifter forbundet med forsvarets adgang til ejendomme samt opsætning og vedligeholdelse af udstyr efter stk. 3 eller med påbud om at dele oplysninger efter stk. 4.

Stk. 6. Forsvaret kan videregive oplysninger tilvejebragt efter stk. 2, herunder eventuelle personoplysninger, der måtte indgå heri, til danske og udenlandske myndigheder til brug for disse myndigheders opgavevaretagelse i forbindelse med forebyggelse og håndtering af trusler fra ubemandede fartøjer. Videregivelse kan ske løbende og automatiseret.«

3. I *§ 18* indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»*Stk. 2.* Med bøde straffes den, der undlader at give forsvaret adgang til at opsætte eller vedligeholde udstyr efter § 15 b, stk. 3, eller som forstyrrer eller fjerner allerede opsat udstyr, eller som undlader at efterkomme påbud efter § 15 b, stk. 4, medmindre højere straf er forskyldt efter anden lovgivning. Straffen kan stige til fængsel i indtil 2 år, såfremt overtrædelsen er begået forsætligt.«

Stk. 2-4 bliver herefter stk. 3-5.

§ 2

I lov om radiofrekvenser, jf. lovbekendtgørelse nr. 119 af 21. januar 2026, foretages følgende ændring:

1. I *§ 1* indsættes efter stk. 3 som nyt stykke:

»*Stk. 4.* Loven finder ikke anvendelse på forsvarets aktiviteter omfattet af § 15 a, stk. 1 og 2, samt § 15 b, stk. 1, i lov om forsvarets formål, opgaver og organisation m.v.«

Stk. 4 bliver herefter stk. 5.

§ 3

I lov om radioudstyr og elektromagnetiske forhold, jf. lovbekendtgørelse nr. 958 af 22. juni 2022, som ændret ved § 1 i lov nr. 1555 af 12. december 2023, § 21 i lov nr. 698

Forsvarsmin., j.nr. 2026/100485

af 20. juni 2025 og § 8 i lov nr. 1787 af 29. december 2025, foretages følgende ændringer:

1. I *§ 1* indsættes efter stk. 3 som nyt stykke:

»*Stk. 4.* Loven finder ikke anvendelse på forsvarets aktiviteter omfattet af § 15 a, stk. 1 og 2, samt § 15 b, stk. 1, i lov om forsvarets formål, opgaver og organisation m.v.«

Stk. 4-9 bliver herefter stk. 5-10.

2. I *§ 1, stk. 9,* der bliver stk. 10, ændres »stk. 7 og 8« til: »stk. 8 og 9«.

§ 4

Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

§ 5

Stk. 1. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. Lovens § 1 kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som henholdsvis de færøske og de grønlandske forhold tilsiger.

Stk. 3. Lovens § 2 kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Forsvarets detektion, identifikation og sporing af ubemandede fartøjer
   - 2.1. Gældende ret
     - 2.1.1. Forsvarsloven
     - 2.1.2. Lov om etablering af udbygget radarovervågning af Danmarks farvandsområder
     - 2.1.3. Politiloven
     - 2.1.4. Frekvensloven og radioudstyrsloven
     - 2.1.5. Forvaltningsloven
   - 2.2. Forsvarsministeriets overvejelser
   - 2.3. Den foreslåede ordning
3. Forholdet til databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven
4. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige
5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
6. Administrative konsekvenser for borgerne
7. Klimamæssige konsekvenser
8. Miljø- og naturmæssige konsekvenser
9. Forholdet til EU-retten
10. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
11. Sammenfattende skema

1. Indledning

Danmark står overfor det mest alvorlige risiko- og trusselsbillede i årtier. Forsvarets Efterretningstjeneste (FE) har i september 2026 offentliggjort en ikke-klassificeret vurdering af truslen fra Rusland, hvori tjenesten understreger, at den sikkerhedspolitiske situation er yderligere forværret. Rusland har intensiveret sin anvendelse af sabotage, destruktive cyberangreb og angriber mål i Europa med droner. FE fremhæver i den forbindelse det afværgede droneangreb mod Leipzig/Halle-lufthavnen, som ifølge tyske myndigheder var blevet planlagt i Rusland gennem flere måneder.

De seneste år har droneområdet udviklet sig i et hastigt tempo, og droner anvendes i stigende omfang i krig og i forbindelse med hybride trusler samt til kriminelle eller utryghedsskabende formål. Droner udgør derfor – også i lyset af den aktuelle sikkerhedspolitiske situation – en anden udfordring for samfundet i dag end for bare få år siden.

Det er ikke kun droner i luften, der kan udgøre en trussel. Ubemandede fartøjer, der anvendes til vands, i vandsøjlen eller på havbunden kan – navnlig i lyset af den hastige teknologiske udvikling – udgøre en tilsvarende trussel.

Både på Forsvarsministeriets, Justitsministeriets og By-, Land- og Transportministeriets områder er der inden for de seneste år vedtaget lovgivning, der har styrket rammerne omkring myndighedernes indsats vedrørende håndtering af droner og andre ubemandede fartøjer. Dette lovforslag er et led i det løbende arbejde med at sikre en tidssvarende regulering på et område, der samtidigt udvikler sig hastigt.

Det nye sikkerhedsbillede, som Kongeriget står over for, stiller krav til evnen til at detektere, identificere og spore ubemandede fartøjer, herunder ubemandede luftfartøjer (droner), da dette er en forudsætning for hurtigt og effektivt at kunne håndtere hændelser, bl.a. ved at foretage en vurdering af, hvorvidt hændelserne måtte være udtryk for krigshandlinger, hybride trusler eller andre ulovlige aktiviteter.

Luftobservationerne i det danske luftrum i september 2025 illustrerede et behov for at styrke myndighedernes indsats med at detektere, identificere, spore og nedtage droner, herunder sikre en entydig placering af myndighedsansvaret.

Overvågning af Danmarks søterritorium og luftrum med henblik på at konstatere og afvise krænkelser af dansk suverænitet er en kerneopgave for Forsvaret, og derfor har Forsvaret et netværk af radarer og sensorer, som også vil kunne bidrage til detektionen af ubemandede fartøjer, der ikke udgør krænkelser af dansk suverænitet.

På den baggrund har Forsvaret også fået til opgave at varetage den bredere opgave med at detektere, identificere og spore ubemandede fartøjer til søs og i luften med henblik på understøttelse af egne og andre myndigheders opgaver i forbindelse med forebyggelse og håndtering af trusler, som sådanne fartøjer måtte udgøre. Dette lovforslag har til formål at give Forsvaret de fornødne hjemler til at udføre denne opgave.

Lovforslaget indebærer, at Forsvaret vil få hjemmel til at tilvejebringe et samlet situationsbillede over tilstedeværelsen af ubemandede fartøjer til søs og i luften. Ved at skabe et klarere billede af det normale niveau for, og karakteren

af, ubemandede fartøjers aktivitet til søs og i luften, vil der hurtigere kunne konstateres afvigelser fra normalbilledet og i relevant omfang reageres på disse.

Situationsbilledet vil blive stillet til rådighed for relevante myndigheder til brug for deres varetagelse af opgaver i forbindelse med forebyggelse og håndtering af trusler fra ubemandede fartøjer. Videregivelsen af oplysninger til dette formål vil ske løbende og automatiseret.

Til brug for at etablere det samlede situationsbillede over tilstedeværelsen af ubemandede fartøjer til søs og i luften, hvor alle relevante dele af landet kan dækkes, vil det være nødvendigt at placere udstyr til brug for detektion, identifikation og sporing af ubemandede fartøjer på privat grund, herunder f.eks. på eksisterende mobilmaster.

I de fleste tilfælde forventes dette at kunne ske på basis af frivillige aftaler. For at kunne sikre en tilstrækkeligt dækkende detektion, vil der dog med lovforslaget blive skabt hjemmel til, at Forsvaret kan påbyde enhver at give Forsvaret adgang til at opsætte og vedligeholde udstyr på den pågældendes ejendom. Forsvaret vil refundere udgifter, der måtte være forbundet med en sådan adgang. Det foreslås samtidig, at der ikke vil kunne opsættes udstyr på eller i umiddelbar nærhed af beboelsesejendomme, daginstitutioner, skoler, hospitaler, plejehjem eller andre tilsvarende ejendomme.

Da navnlig ejere og operatører af kritisk infrastruktur kan have etableret eget udstyr, der kan anvendes til detektion, identifikation og sporing af ubemandede fartøjer, vil lovforslaget også skabe hjemmel til, at Forsvaret kan påbyde disse at dele data fra deres udstyr med Forsvaret. Såfremt ejeren eller operatøren af den kritiske infrastruktur har overladt detektion, identifikation og sporing af ubemandede fartøjer til en ekstern leverandør, vil Forsvaret kunne påbyde disse leverandører at dele eller medvirke til deling af de pågældende oplysninger. I disse tilfælde vil Forsvaret ligeledes refundere eventuelle udgifter forbundet med en sådan deling af data.

Herudover indebærer lovforslaget, at Forsvarets aktiviteter i relation til detektion, identifikation og sporing af ubemandede fartøjer undtages fra frekvensloven og radioudstyrsloven, da der vil kunne være behov for at anvende udstyr, der potentielt kan forstyrre anden anvendelse af apparater og udstyr omfattet af de to love.

2. Forsvarets detektion, identifikation og sporing af ubemandede fartøjer

2.1. Gældende ret

2.1.1. Forsvarsloven

Forsvarets opgaver m.v. reguleres af lov om forsvarets formål, opgaver og organisation m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 582 af 24. maj 2017 som senest ændret ved lov nr. 714 af 20. juni 2025 (herefter forsvarsloven).

Forsvaret har ikke i forsvarsloven en generel hjemmel til at detektere, identificere og spore ubemandede fartøjer til søs og i luften. Forsvaret kan dog foretage en sådan detektion i visse nærmere afgrænsede tilfælde.

Efter forsvarslovens § 4 skal Forsvaret kunne konstatere og afvise krænkelser af dansk suverænitet og varetage myndighedsopgaver. Med hjemmel i denne bestemmelse kan Forsvaret som led i afvisningsberedskabet og håndhævelsen af dansk suverænitet bl.a. detektere ubemandede fartøjer, der måtte blive benyttet til at krænke dansk suverænitet, herunder ved at krænke dansk territorialhøjhed.

Efter forsvarslovens § 15 a, stk. 1, kan Forsvaret neutralisere droner, der ulovligt befinder sig i en flyveforbudszone ved henholdsvis militære områder, midlertidige militære områder, flådefartøjer, militære luftfartøjer og afmærkede militærkolonner samt ved civillisteslotte under Forsvarets bevogtning.

Det fremgår af bemærkningerne til forsvarslovens § 15 a, stk. 1, jf. Folketingstidende 2024-25, tillæg A, L 211 som fremsat, side 13, at Forsvaret som led i neutraliseringen af droner vil kunne detektere og identificere droner. Ordningen giver dog ikke hjemmel til, at Forsvaret i forbindelse med identificering og detektering af droner kan foretage indgreb i rettigheder omfattet af grundlovens § 72.

Det følger af forsvarslovens § 15 a, stk. 2, at i øvelsesøjemed kan Forsvaret efter samtykke fra droneejeren eller fjernpiloten neutralisere droner, der befinder sig i de zoner, der er nævnt i stk. 1.

Det følger endvidere af forsvarslovens § 15 a, stk. 3, at lov om radioudstyr og elektromagnetiske forhold og lov om radiofrekvenser ikke finder anvendelse på Forsvarets aktiviteter efter stk. 1 og 2.

Under krig eller andre ekstraordinære forhold kan forsvarsministeren endvidere i medfør af forsvarslovens § 17, stk. 1, nr. 2, regulere og kontrollere sejlads og fiskeri inden for dansk søterritorium og uden for dette territorium udøve kontrol med danske skibes sejlads. Efter § 17, stk. 1, nr. 3, kan forsvarsministeren desuden regulere og kontrollere lufttrafik inden for dansk luftrum og uden for dette udøve kontrol med danske flys lufttrafik. Det må antages, at bestemmelserne også omfatter henholdsvis sejlads og flyvning med ubemandede fartøjer, som derfor vil være omfattet af bestemmelsen, der dog som nævnt kun finder anvendelse under krig eller andre ekstraordinære forhold.

Forsvaret yder herudover bistand til politiet i forhold til opgaver til søs og i luften. Efter forsvarslovens § 15 kan forsvarsministeren efter forhandling med justitsministeren fastsætte nærmere regler om Forsvarets udøvelse af politimyndighed til søs og i luften.

Bemyndigelsesbestemmelsen i forsvarslovens § 15 er udmøntet i bekendtgørelse nr. 178 af 10. marts 2008 om forsvarets varetagelse af politimæssige opgaver til søs. Det fremgår af bekendtgørelsens § 1, at Forsvaret bemyndiges til i forbindelse med sin øvrige opgavevaretagelse til søs at bistå politiet med varetagelse af politimæssige opgaver til søs. Politimæssige opgaver omfatter efter bestemmelsen forebyggelse og afværgelse af fare for forstyrrelse af den offentlige fred og orden samt fare for enkeltpersoners og den

offentlige sikkerhed, at bringe strafbar virksomhed til ophør samt efterforske og forfølge strafbare forhold, samt at udføre kontrol- og tilsynsopgaver efter gældende lovgivning.

Det fremgår endvidere af § 2 i bekendtgørelsen, at Forsvarets varetagelse af politimæssige opgaver sker under politiets ledelse. Dette indebærer, at politiet instruerer om rammerne for opgavens løsning, herunder om eventuel anvendelse af magt og magtmidler.

2.1.2. Lov om etablering af udbygget radarovervågning af Danmarks farvandsområder

Af § 1 i lov nr. 533 af 24. juni 2005 om etablering af udbygget radarovervågning af Danmarks farvandsområder fremgår det bl.a., at kystradarsystemet har som hovedformål at skabe forbedret overvågning af og øget sikkerhed i de danske farvande samt at beskytte havmiljøet. Ud over varetagelsen af en række civile samfundsopgaver skal den forbedrede overvågning endvidere bl.a. styrke hævdelsen af dansk suverænitet samt udøvelsen af jurisdiktionskompetence i det danske myndighedsområde.

Det fremgår af lovens § 2, stk. 1, at forsvarsministeren i forbindelse med udbygning og forbedring af Forsvarets kystradarsystem bemyndiges til 1) at udforme og etablere kystradarer med master og teknisk udstyr på de steder, som er omtrentligt angivet på kortet, som er optaget som bilag til loven, og 2) at udskifte eksisterende master tilhørende andre masteejere samt overflytte disses og andre operatørers antenner til Forsvarets nye master, som opføres i stedet for de udskiftede.

Efter lovens § 2, stk. 2, kan forsvarsministeren undtagelsesvist i tilfælde af væsentligt ændrede forudsætninger for valget af den enkelte placering fravige de udpegede placeringer af kystradarer med master og teknisk udstyr, jf. stk. 1.

Det fremgår derudover af lovens § 3, at forsvarsministeren bemyndiges til at gennemføre eventuelle ejendomserhvervelser ved ekspropriation for at skaffe de til opstillingen af masterne nødvendige anlægsarealer samt vejadgange.

På baggrund af denne lov driver Forsvaret en række kystradarer, der bl.a. bidrager til opdagelsen af trusler, som kan udgøre en krænkelse af Danmarks suverænitet.

2.1.3. Politiloven

Politiets opgaver reguleres af lov om politiets virksomhed, jf. lovbekendtgørelse nr. 1270 af 29. november 2019, som senest ændret ved § 7 i lov nr. 1787 af 29. december 2025 (herefter politiloven).

Det fremgår af politilovens § 2, at politiet bl.a. har til opgave at forebygge strafbare forhold, forstyrrelse af den offentlige fred samt fare for enkeltpersoners og den offentlige sikkerhed, at afværge fare for forstyrrelse af den offentlige fred og orden samt fare for enkeltpersoners og den offentlige sikkerhed, og at bringe strafbar virksomhed til ophør samt efterforske og forfølge strafbare forhold.

Politiet har på den baggrund generelt ansvaret for at gribe ind over for ubemandede fartøjer, der opereres ulovligt eller formodes anvendt med et ulovligt formål, herunder eksempelvis til forstyrrelser, sabotage, spionage, smugling m.v.

2.1.4. Frekvensloven og radioudstyrsloven

Lov om radiofrekvenser, jf. lovbekendtgørelse nr. 119 af 21. januar 2026 (herefter frekvensloven) gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2018/1972/EU af 11. december 2018 om oprettelse af en europæisk kodeks for elektronisk kommunikation (omarbejdning). Ifølge direktivets artikel 1, stk. 3, litra c, berører direktivet imidlertid ikke tiltag, der gennemføres af medlemsstaterne ud fra hensyn til den offentlige orden og den offentlige sikkerhed og til Forsvaret.

Det følger af frekvenslovens § 1, stk. 1, at loven gælder for anvendelse af radiofrekvenser. Loven gælder endvidere for tilsyn med forstyrrelser af radioudstyr og apparater forårsaget af anvendelse af radiofrekvenser og elektromagnetiske fænomener, jf. frekvenslovens § 1, stk. 2, nr. 1 og 2.

I det omfang, at der med Forsvarets udstyr til brug for detektion, identifikation og sporing af ubemandede fartøjer anvendes radiofrekvenser, eller at anvendelsen medfører forstyrrelser af andres anvendelse af radiofrekvenser, vil det således være omfattet af frekvenslovens regler.

Lov om radioudstyr og elektromagnetiske forhold, jf. lovbekendtgørelse nr. 958 af 22. juni 2022, som senest ændret ved § 8 i lov nr. 1787 af 29. december 2025 (herefter radioudstyrsloven) gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/53/EU af 16. april 2014 om harmonisering af medlemsstaternes love om tilgængeliggørelse af radioudstyr på markedet og om ophævelse af direktiv 1999/5/EF (radioudstyrsdirektivet), og direktiv 2014/30/EU af 26. februar 2014 om harmonisering af medlemsstaternes love om elektromagnetisk kompatibilitet (EMC-direktivet).

Radioudstyrsloven indeholder bestemmelser om apparater og radioudstyr, som bringes i omsætning og gøres tilgængelige på markedet, og på apparater, radioudstyr og faste anlæg, som tilsluttes og anvendes.

Det følger af radioudstyrslovens § 1, stk. 7, at Styrelsen for Dataforsyning og Infrastruktur (nu Digitaliseringsstyrelsen) fastsætter nærmere regler om, at loven eller dele heraf ikke finder anvendelse på apparater, faste anlæg og radioudstyr, der udelukkende anvendes i forbindelse med aktiviteter vedrørende Forsvaret.

Det fremgår af bemærkningerne til radioudstyrslovens § 1, stk. 7, jf. Folketingstidende 2015-16, tillæg A, L 92 som fremsat, side 26, at det alene er produkter, som er udviklet, konstrueret og fremstillet til militære formål og udelukkende anvendes i forbindelse med aktiviteter vedrørende Forsvaret, der er omfattet af undtagelsen.

Det fremgår endvidere af bemærkningerne til radioudstyrslovens § 1, stk. 7, at erhvervsdrivende kan sælge apparater, faste anlæg eller radioudstyr til Forsvaret, selvom de pågældende produkter ikke er i overensstemmelse med lovforslaget eller regler udstedt i medfør heraf, under forudsætning af, at produktet er udviklet, konstrueret og fremstillet til

militære formål og alene anvendes af Forsvaret i forbindelse med dets aktiviteter.

Bestemmelsen er udmøntet i § 1, stk. 3, i bekendtgørelse nr. 1710 af 12. december 2023 om radioudstyr og elektromagnetiske forhold, hvoraf fremgår, at radioudstyrsloven og bekendtgørelsen ikke finder anvendelse på apparater, faste anlæg og radioudstyr, som udelukkende anvendes i forbindelse med Forsvarets aktiviteter.

Det udstyr, som Forsvaret vil anvende til brug for detektion, identifikation og sporing af ubemandede fartøjer, vil ikke nødvendigvis være omfattet af undtagelsesbestemmelsen i bekendtgørelsens § 1, stk. 3, hvorefter udstyret vil være omfattet af lovens og bekendtgørelsens regler.

Det følger af radioudstyrslovens § 3 og § 17, stk. 1, nr. 2, at et apparat eller radioudstyr skal være konstrueret således, at apparatet eller radioudstyret ikke frembringer kraftigere elektromagnetiske forstyrrelser, end at andre apparater, faste anlæg eller radioudstyr kan fungere efter hensigten.

I det omfang det udstyr, som Forsvaret vil anvende til brug for detektion, identifikation og sporing af ubemandede fartøjer, kan frembringe forstyrrelser af andre apparater, faste anlæg eller radioudstyr, vil anvendelsen således være i strid med radioudstyrslovens regler.

Det følger endvidere af radioudstyrslovens § 1, stk. 9, at Styrelsen for Dataforsyning og Infrastruktur (nu Digitaliseringsstyrelsen) efter forhandling mellem klima-, energi- og forsyningsministeren og vedkommende anden minister kan fastsætte nærmere regler om anvendelse af henholdsvis apparater, faste anlæg eller radioudstyr i forbindelse med aktiviteter som nævnt i § 1, stk. 7 og 8.

2.1.5. Forvaltningsloven

Forvaltningsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 433 af 22. april 2014, som senest ændret ved § 2 i lov nr. 655 af 11. juni 2024, fastsætter i § 31 regler om videregivelse af oplysninger mellem forvaltningsmyndigheder.

Det følger af forvaltningslovens § 31, stk. 1, at i det omfang en forvaltningsmyndighed er berettiget til at videregive en oplysning, skal myndigheden på begæring fra en anden forvaltningsmyndighed videregive oplysningen, hvis den er af betydning for myndighedens virksomhed eller for en afgørelse, som myndigheden skal træffe.

Dette gælder dog ikke, hvis videregivelsen påfører myndigheden et merarbejde, der væsentligt overstiger den interesse, den anden myndighed har i at få oplysningerne, jf. forvaltningslovens § 31, stk. 2.

Det følger af forvaltningslovens § 28, stk. 1, at for manuel videregivelse af oplysninger om enkeltpersoner (personoplysninger) til en anden forvaltningsmyndighed gælder reglerne i databeskyttelseslovens §§ 6-8 og § 10 og § 11, stk. 1, og i artikel 5, stk. 1, litra a-c, artikel 6, artikel 7, stk. 3, 1. og 2. pkt., artikel 8 og 10 og artikel 77, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger, jf. databeskyttelseslovens § 2, stk. 1. For videregivelse af personoplysninger til en anden forvaltningsmyndighed, der helt eller delvis foretages ved hjælp af automatisk databehandling, finder reglerne i Europa-Parlamentet og Rådets forordning nr. 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og databeskyttelsesloven anvendelse, medmindre videregivelsen er reguleret af lov om retshåndhævende myndigheders behandling af personoplysninger.

Efter forvaltningslovens § 28, stk. 2, følger det, at oplysninger af fortrolig karakter, som ikke er omfattet af stk. 1, kun må videregives til en anden forvaltningsmyndighed, når 1) den, oplysningen angår, udtrykkeligt har givet samtykke, 2) det følger af lov eller bestemmelser fastsat i henhold til lov, at oplysningen skal videregives, eller 3) det må antages at oplysningen vil være af væsentlig betydning for myndighedens virksomhed eller for en afgørelse, myndigheden skal træffe.

Det bemærkes, at videregivelse af oplysninger til udenlandske myndigheder ikke er reguleret i forvaltningsloven.

2.2. Forsvarsministeriets overvejelser

Den hastige udvikling på området for ubemandede fartøjer og den stigende trussel, som ubemandede fartøjer generelt udgør, skærper kravene til Danmarks evne til hurtigt og effektivt at detektere, identificere og spore ubemandede fartøjer med henblik på om nødvendigt at kunne gribe ind over for disse.

Luftobservationerne i det danske luftrum i september 2025 illustrerede således et behov for at styrke myndighedernes indsats med at detektere, identificere, spore og nedtage ubemandede luftfartøjer (droner). Da ubemandede fartøjer til søs, herunder fartøjer, der sejler på vandet eller opererer i vandsøjlen eller på havbunden, kan udgøre en tilsvarende trussel som ubemandede luftfartøjer, er der samme behov for at kunne detektere og følge disse.

Overvågning af Danmarks søterritorium og luftrum med henblik på at konstatere og afvise krænkelser af dansk suverænitet er en kerneopgave for Forsvaret. Forsvaret har således et netværk af radarer og sensorer, som også vil kunne bidrage til detektionen af ubemandede fartøjer, der ikke udgør krænkelser af dansk suverænitet. På den baggrund har Forsvaret fået til opgave at detektere, identificere og spore ubemandede fartøjer – også selv om de ikke udgør en suverænitetskrænkelse.

De opgaver, som Forsvaret kan varetage, er udtømmende reguleret i forsvarsloven. Med hjemmel i forsvarslovens § 4 overvåger Forsvaret i dag Danmarks søterritorium og luftrum med henblik på at konstatere og afvise krænkelser af dansk suverænitet. En udvidet opgave bestående i generelt at detektere, identificere og spore ubemandede fartøjer til søs og i luften vil efter Forsvarsministeriets opfattelse kræve udtrykkelig hjemmel i forsvarsloven. For at kunne varetage en udvidet detektionsopgave, er der således behov for at skabe hjemmel hertil.

En sådan hjemmel vil efter Forsvarsministeriets opfattelse

skulle sikre, at Forsvaret har mulighed for at danne et samlet overblik over tilstedeværelsen af ubemandede fartøjer til søs og i luften, således at der skabes et klarere billede af det normale niveau for, og karakteren af, ubemandede fartøjers aktivitet. Dermed vil afvigelser fra normalbilledet hurtigere kunne konstateres, således at der i relevant omfang kan reageres på disse.

Det samlede situationsbillede vil have til formål at understøtte Forsvarets og andre myndigheders opgaver i forbindelse med forebyggelse og håndtering af de trusler, som ubemandede fartøjer måtte udgøre. Situationsbilledet vil på den baggrund bl.a. skulle understøtte politiet, der som ansvarlig for at afværge fare for forstyrrelse af den offentlige fred og orden samt for at efterforske og forfølge strafbare forhold, har det primære ansvar for håndteringen af hændelser, der involverer ubemandede fartøjer.

Situationsbilledet vil endvidere kunne understøtte Forsvarets egne opgaver med at konstatere og afvise krænkelser af dansk suverænitet, jf. forsvarslovens § 4, samt med at neutralisere droner, der ulovligt befinder sig i en flyveforbudszone ved henholdsvis militære områder, midlertidige militære områder, flådefartøjer, militære luftfartøjer og afmærkede militærkolonner samt ved civillisteslotte under Forsvarets bevogtning, jf. forsvarslovens § 15 a. Herudover vil situationsbilledet kunne understøtte arbejdet i forbindelse med koordinering af håndteringen af trusler fra ubemandede fartøjer i det fælles nationale situationscenter i forbindelse med National Operativ Stab (NOST).

Det er forventningen, at det samlede situationsbillede over tilstedeværelsen af ubemandede fartøjer til søs og i luften vil blive udbygget løbende i takt med, at der på tværs af landet vil blive installeret et udbredt, lagdelt og finmasket netværk af sensorer. Erfaringer fra Ukraine viser således, at effektiv detektion af ubemandede fartøjer kræver et netværk af kapaciteter bestående af en kombination af forskellige typer af aktive og passive sensorer, herunder f.eks. aktive radarer samt optiske og akustiske sensorer.

Udrulningen vil indebære installation af udstyr til brug for detektion, identifikation og sporing af ubemandede fartøjer på tværs af landet. Udstyret vil eksempelvis kunne tilvejebringe oplysninger om ubemandede fartøjers tekniske karakteristika, operatør- og ejerforhold, lokation og bevægelsesmønstre. Anvendelsen af udstyret vil ikke indebære, at der vil blive foretaget indgreb i rettigheder omfattet af grundlovens § 72.

Udstyret vil i videst muligt omfang blive søgt placeret på militær og offentlig grund, men af hensyn til at opnå tilstrækkelig dækning kan det også være nødvendigt at placere udstyret på privat grund. Det bemærkes, at eksempelvis ejere og operatører af kritisk infrastruktur i vidt omfang må forventes at have sammenfaldende interesser med myndighederne i forhold til detektion og håndtering af ubemandede fartøjer, der kan udgøre en trussel, hvorfor det er forventningen, at der i mange tilfælde vil kunne indgås frivillige aftaler om adgang til at opsætte udstyr på eller i nærheden af kritisk infrastruktur.

For at sikre et tilstrækkeligt dækkende netværk af sensorer m.v. er der imidlertid efter Forsvarsministeriets opfattelse behov for at skabe hjemmel til, at Forsvaret – såfremt det ikke er muligt at indgå frivillige aftaler – kan påbyde enhver at give Forsvaret adgang til den pågældendes faste ejendom med henblik på at opsætte og vedligeholde udstyr til brug for detektion m.v. af ubemandede fartøjer.

Generelt gælder det, at udstyr til brug for detektion, identifikation og sporing af ubemandede fartøjer, der anvendes i en militær sammenhæng, i en væbnet konflikt vil risikere at kunne blive klassificeret som et legitimt militært mål efter den humanitære folkeret. Dette er tilfældet, uanset om udstyret er opsat af Forsvaret på privates faste ejendom, eller om der er tale om civilt opsat udstyr, hvorfra der videregives oplysninger til Forsvaret.

Den humanitære folkeret gælder i væbnet konflikt. Risikoen for, at udstyret vil kunne blive klassificeret som et legitimt militært mål, aktualiseres derfor alene i tilfælde af, at der opstår væbnet konflikt i Kongeriget. Der kan dog også i fredstid være en risiko for sabotage rettet mod det pågældende udstyr.

Dette medfører efter Forsvarsministeriets opfattelse, at der ikke som led i et påbud bør opsættes udstyr på beboelsesejendomme, daginstitutioner, skoler, hospitaler, plejehjem eller andre tilsvarende ejendomme. Det skal endvidere ses i lyset af, at det på nuværende tidspunkt – og med det nuværende trusselsbillede – vurderes at være muligt at skabe et tilstrækkeligt dækkende netværk af sensorer m.v. ved at anvende alternative placeringer af udstyret.

Nogle ejere og operatører af kritisk infrastruktur har allerede i dag opsat eget udstyr, der anvendes eller kan anvendes til detektion, identifikation og sporing af ubemandede fartøjer omkring den pågældende infrastruktur. For i videst muligt omfang at kunne drage nytte af allerede etablerede kapaciteter, er det Forsvarsministeriets opfattelse, at der bør skabes hjemmel til, at Forsvaret kan påbyde ejere og operatører af kritisk infrastruktur eller disses leverandører at dele data fra deres udstyr med Forsvaret.

Det forventes, at der i vidt omfang vil kunne indgås frivillige aftaler om deling af data med ejere og operatører af kritisk infrastruktur eller disses leverandører. Det forhold, at deling af data med Forsvaret vil kunne indebære, at detektionsudstyret vil udgøre legitime militære mål i tilfælde af en væbnet konflikt, vurderes ikke at få afgørende betydning herfor, idet en stor del af den kritiske infrastruktur i forvejen vil være at betragte som legitime militære mål.

Forsvaret vil afholde udgifterne til opsætning og vedligeholdelse af udstyr, og i det omfang Forsvarets adgang til privates faste ejendom eller et påbud om at dele data med Forsvaret indebærer udgifter for de pågældende, er det Forsvarsministeriets opfattelse, at Forsvaret i så fald bør refundere disse udgifter.

For effektivt at kunne understøtte andre myndigheders opgavevaretagelse i forbindelse med forebyggelse og håndtering af trusler fra ubemandede fartøjer, er der behov for, at Forsvaret kan videregive tilvejebragte oplysninger til disse

myndigheder løbende og automatiseret. Efter omstændighederne vil videregivelse til udenlandske myndigheder også kunne være relevant, eksempelvis ved samarbejde med Danmarks nabolande eller NATO-allierede omkring detektion og håndtering af ubemandede fartøjer.

Det er forventningen, at det navnlig vil være relevant at give løbende og automatiseret adgang til situationsbilledet. Et sådant situationsbillede vil typisk bestå af et kort med angivelse af positioner og bevægelser af ubemandede fartøjer. Herudover bør der efter Forsvarsministeriets opfattelse kunne videregives yderligere, supplerende oplysninger, der måtte være tilvejebragt, til samme formål. Det kan eksempelvis være tilvejebragt lyd- eller billedmateriale af det ubemandede fartøj.

Det udstyr, der vil skulle anvendes som led i Forsvarets detektion, identifikation og sporing af ubemandede fartøjer, vil som nævnt ovenfor være en kombination af forskellige typer af aktive og passive sensorer. Som led i anvendelsen af udstyret vil Forsvaret kunne have behov for at anvende radiofrekvenser, som andre har fået tilladelse til at anvende. Forsvarets anvendelse af radiofrekvenser vil dog kunne ske på en sådan måde, at den ikke vil indebære begrænsninger for andres lovlige anvendelse af de pågældende radiofrekvenser. Derudover kan det ikke udelukkes, at Forsvaret vil have behov for at kunne anvende sensorer m.v., der potentielt kan indebære mindre, midlertidige og geografisk afgrænsede forstyrrelser af andre apparater, faste anlæg eller radioudstyr. Forsvarets anvendelse af udstyr til at detektere, identificere og spore ubemandede fartøjer vil således efter omstændighederne ikke være i overensstemmelse med frekvensloven og radioudstyrsloven.

Det er derfor Forsvarsministeriets opfattelse, at Forsvarets aktiviteter i forbindelse med detektion, identifikation og sporing af ubemandede fartøjer bør undtages fra frekvensloven og radioudstyrsloven.

2.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at Forsvaret får hjemmel til at foretage detektion, identifikation og sporing af ubemandede fartøjer til søs og i luften med henblik på understøttelse af egne og andre myndigheders opgaver i forbindelse med forebyggelse og håndtering af trusler, som sådanne fartøjer måtte udgøre.

Den foreslåede ordning vil omfatte detektion, identifikation og sporing af ubemandede fartøjer, der opereres eller er beregnet til at operere autonomt eller blive fjernstyret uden en fører ombord, hvad enten fartøjet opererer i luften, til søs eller under vand. Detektionen af ubemandede fartøjer vil endvidere være uafhængig af, om fartøjet måtte blive opereret ulovligt eller formodes anvendt med et ulovligt formål, eller om fartøjet i øvrigt måtte udgøre en krænkelse af dansk suverænitet.

Forsvarets detektion, identifikation og sporing vil således have til formål at skabe et overblik over tilstedeværelsen af ubemandede fartøjer til søs og i luften, således at dette kan danne grundlag for Forsvarets og andre relevante myndigheders opgavevaretagelse i forbindelse med de eventuelle trusler, som fartøjerne måtte udgøre.

Den foreslåede ordning vil indebære, at Forsvaret vil tilvejebringe og behandle relevante oplysninger af betydning for Forsvarets detektionsopgave. Det vil blandt andet omfatte oplysninger om det ubemandede fartøjs tekniske karakteristika, operatør- og ejerskabsforhold, lokation og bevægelsesmønster. Det vil navnlig kunne være oplysninger hidrørende fra eksempelvis Forsvarets radarer og sensorer m.v., eventuelle detektionskapaciteter, som politiet måtte have, samt oplysninger fra Trafikstyrelsens registre over droneoperatører og droneflyveplaner m.v. Det forudsættes, at der ikke ved tilvejebringelsen vil blive foretaget indgreb i rettigheder omfattet af grundlovens § 72.

Oplysningerne vil indgå i et situationsbillede, som vil blive delt med andre myndigheder, i det omfang det er relevant for disse myndigheders varetagelse af opgaver i forbindelse med forebyggelse og håndtering af trusler fra ubemandede fartøjer. Navnlig vil det være relevant at dele situationsbilledet med politiet. Dette forventes at ske løbende og automatiseret. Der vil herudover kunne videregives yderligere, supplerende oplysninger, der måtte være tilvejebragt, til samme formål.

Det bemærkes, at videregivelse efter den foreslåede ordning vil forudsætte, at dette sker til brug for den relevante myndigheds opgavevaretagelse i forbindelse med forebyggelse og håndtering af trusler fra ubemandede fartøjer.

Såfremt eksempelvis politiet måtte ønske adgang til oplysninger tilvejebragt i medfør af den foreslåede ordning til øvrige formål, vil dette skulle ske efter øvrige, gældende regler, herunder navnlig retsplejelovens regler.

I det omfang der måtte være tale om personoplysninger, vil Forsvarets behandling, herunder tilvejebringelse og videregivelse, være omfattet af databeskyttelsesforordningens og databeskyttelseslovens regler.

For at kunne sikre en tilstrækkeligt dækkende detektion, foreslås det, at Forsvaret gives mulighed for at påbyde enhver at give Forsvaret adgang til den pågældendes faste ejendom med henblik på at opsætte og vedligeholde udstyr til brug for Forsvarets detektion, identifikation og sporing af ubemandede fartøjer. Forsvaret vil dog ikke med den foreslåede bestemmelse få mulighed for at tiltvinge sig adgang til privat ejendom.

Det foreslås, at Forsvaret ikke vil kunne placere udstyret på eller i umiddelbar nærhed af beboelsesejendomme, dagsinstitutioner, skoler, hospitaler, plejehjem eller andre tilsvarende ejendomme.

Det forudsættes desuden, at Forsvaret alene vil give påbud om adgang til at opsætte og vedligeholde udstyr på fast ejendom, såfremt mindre indgribende midler ikke kan anvendes, herunder eksempelvis frivillige aftaler eller placering på alternative lokationer.

Det foreslås endvidere, at i det omfang ejere og operatører af kritisk infrastruktur allerede har udstyr, der kan anvendes til detektion, identifikation og sporing af ubemandede fartøjer, vil Forsvaret kunne påbyde de pågældende ejere og

operatører eller disses leverandører at dele oplysninger fra det pågældende udstyr.

Et påbud til en leverandør vil være relevant i tilfælde, hvor ejeren eller operatøren af den kritiske infrastruktur eksempelvis har overladt opgaven med at foretage overvågning af aktiviteter i nærheden af infrastrukturen til en ekstern leverandør, herunder eksempelvis leverandører af udstyr, software, systemer m.v. I de tilfælde vil Forsvaret i medfør af bestemmelsen kunne påbyde disse leverandører at dele eller medvirke til deling af de pågældende oplysninger.

Det bemærkes, at ordningen ikke vil indebære, at Forsvaret kan forpligte ejere og operatører af kritisk infrastruktur eller disses leverandører til at indkøbe, opsætte og drive udstyr til brug for detektion, identifikation og sporing af ubemandede fartøjer. Forsvaret vil heller ikke som led i den foreslåede ordning kunne kræve, at udstyret indrettes eller anvendes på anden måde, end hvad der var hensigten med udstyret for den pågældende ejer eller operatør.

Det forudsættes, at Forsvaret alene vil give påbud om at dele oplysninger til brug for detektion, identifikation og sporing af ubemandede fartøjer, såfremt mindre indgribende midler ikke kan anvendes, herunder eksempelvis frivillige aftaler.

Et påbud vil være en afgørelse i forvaltningsretlig forstand. Det medfører, at de forvaltningsretlige regler om bl.a. partshøring og begrundelse vil være gældende. Det indebærer også, at afgørelser om påbud vil kunne påklages til højere administrativ myndighed efter de almindelige forvaltningsretlige principper om administrativ rekurs.

Det bemærkes, at eventuel opsætning og vedligeholdelse af udstyr på fast ejendom vil ske ved Forsvarets foranstaltning, og at der derfor ikke forventes udgifter hertil for ejeren af ejendommen. Det forudsættes dog, at Forsvaret derudover i forbindelse med påbud om adgang til fast ejendom eller påbud om at dele oplysninger vil refundere ejernes eventuelle udgifter forbundet hermed. I det omfang ejeren vurderer, at der er behov for at afholde sådanne udgifter, vil det skulle aftales på forhånd med Forsvaret.

Der vil ikke med ordningen ske dækning af øvrige udgifter, som ikke er direkte knyttet til adgangen eller afgivelsen af oplysninger til Forsvaret, f.eks. en forholdsmæssig andel af udgifter til husleje, ejendomsskat og lignende.

Det kan ikke udelukkes, at påbud om adgang til privates faste ejendom med henblik på at opsætte og vedligeholde udstyr til brug for detektion, identifikation og sporing af ubemandede fartøjer vil kunne ramme ejeren af den pågældende faste ejendom så økonomisk intensivt og atypisk hårdt, at der vil kunne være tale om et ekspropriativt indgreb mod den pågældende, som vil kunne berettige til fuldstændig erstatning efter grundlovens § 73. Det vil bero på en konkret vurdering, om der i det enkelte tilfælde foreligger ekspropriation efter grundlovens § 73. Kravet på erstatning vil i tilfælde af manglende enighed kunne rejses ved domstolene.

Uanset spørgsmålet om, hvorvidt der måtte være tale om ekspropriation, vil udgifter forbundet med påbud om adgang til fast ejendom eller påbud om at dele oplysninger dog, som nævnt ovenfor, blive refunderet.

Det foreslås endvidere, at frekvensloven og radioudstyrsloven ikke vil finde anvendelse på Forsvarets aktiviteter efter den foreslåede ordning.

Den foreslåede fravigelse af frekvenslovens regler vil indebære, at Forsvaret ved iværksættelse af detektion, identifikation og sporing af ubemandede fartøjer ikke er udelukket fra at anvende radiofrekvenser, som andre har fået tilladelse til at anvende.

Som led i anvendelsen af udstyr til brug for detektion, identifikation og sporing af ubemandede fartøjer vil Forsvaret kunne have behov for at anvende radiofrekvenser, som andre har fået tilladelse til at anvende.

Det forudsættes dog, at Forsvarets anvendelse af radiofrekvenser i forbindelse med detektion, identifikation og sporing af ubemandede fartøjer, samt anvendelse af sensorer m.v. vil ske på en sådan måde, at den ikke vil indebære begrænsninger for andres lovlige anvendelse af de pågældende radiofrekvenser. Udstyret vil dog kunne medføre mindre, midlertidige og geografisk afgrænsede elektromagnetiske forstyrrelser af andres anvendelse af radiofrekvenser. Forsvaret vil desuden i videst muligt omfang koordinere anvendelsen af detektionsudstyret med relevante myndigheder og øvrige relevante frekvensbrugere i området, herunder eksempelvis virksomheder og organisationer inden for luftfarts- og telesektoren, med henblik på at forebygge og mitigere risici for interferens.

Den foreslåede fravigelse af radioudstyrsloven vil indebære, at Forsvaret til brug for detektion, identifikation og sporing af ubemandede fartøjer ikke er udelukket fra at kunne anvende apparater og udstyr, der udsender elektromagnetiske bølger, som vil kunne forstyrre andre apparater, faste anlæg eller radioudstyr.

Det kan ikke udelukkes, at Forsvaret vil have behov for at kunne anvende sensorer m.v., der potentielt kan indebære mindre, midlertidige og geografisk afgrænsede forstyrrelser af andre apparater, faste anlæg eller radioudstyr. Det forudsættes i den forbindelse, at Forsvaret vil søge at mindske påvirkning af andre apparater, faste anlæg eller radioudstyr ved eksempelvis at opsætte skiltning eller etablere sikkerhedszoner omkring radarer. Forsvaret vil desuden i videst muligt omfang koordinere anvendelsen af detektionsudstyret med relevante myndigheder og øvrige relevante frekvensbrugere i området, herunder eksempelvis virksomheder og organisationer inden for luftfarts- og telesektoren, med henblik på at forebygge og mitigere risici for interferens.

3. Forholdet til databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven

Hovedparten af de oplysninger, som Forsvaret vil kunne tilvejebringe og behandle efter det foreslåede § 15 b, stk. 2, vil ikke være personoplysninger. Der vil dog forventeligt også være personoplysninger blandt de tilvejebragte oplysninger, herunder eksempelvis oplysninger om droneoperatørregistrering, identiteten på droneoperatører samt op-

lysninger om lovlige og ulovlige flyvemønstre, herunder eksempelvis oplysninger om flyvning inden for en flyveforbudszone.

Forsvarets behandling af personoplysninger er omfattet af reglerne i Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 2016/679 af 27. april 2016 (herefter databeskyttelsesforordningen) og lovbekendtgørelse nr. 298 af 9. marts 2023 om supplerende bestemmelser til forordningen om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger med senere ændringer (herefter databeskyttelsesloven).

Med den foreslåede § 15 b i forsvarsloven vil Forsvaret ved detektion, identifikation og sporing af ubemandede fartøjer kunne behandle, herunder videregive, personoplysninger, der bliver indsamlet af Forsvarets detektionsudstyr. Forsvaret vil kunne behandle de pågældende oplysninger til brug for detektion, identifikation og sporing af ubemandede fartøjer til søs og i luften med henblik på understøttelse af egne og andre myndigheders opgaver i forbindelse med forebyggelse og håndtering af trusler, som sådanne fartøjer måtte udgøre.

Behandlingen af personoplysninger er lovlig, hvis én af betingelserne i databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra a-f, er opfyldt, herunder hvis behandlingen er nødvendig af hensyn til udførelse af en opgave i samfundets interesse eller som led i offentlig myndighedsudøvelse (litra e). Behandlingen i medfør af artikel 6, stk. 1, litra e, skal, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 3, have et såkaldt supplerende retsgrundlag, som forpligter eller berettiger myndigheden til at udføre en bestemt myndighedsopgave.

Behandlingen af personoplysninger vedrørende straffedomme og lovovertrædelser eller tilknyttede sikkerhedsforanstaltninger på grundlag af databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, må kun foretages under kontrol af en offentlig myndighed, eller hvis behandlingen har hjemmel i EU-retten eller medlemsstaternes nationale ret, som giver passende garantier for registreredes rettigheder og frihedsrettigheder.

Det er Forsvarsministeriets vurdering, at behandlingen af de omhandlede oplysninger er nødvendig af hensyn til Forsvarets myndighedsudøvelse, idet behandlingen sker med henblik på understøttelse af egne og andre myndigheders opgaver i forbindelse med forebyggelse og håndtering af trusler, som sådanne fartøjer måtte udgøre. Det er videre vurderingen, at de foreslåede bestemmelser udgør det supplerende retsgrundlag for behandlingen i medfør af databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra e og artikel 10.

De øvrige bestemmelser i databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven, herunder de grundlæggende principper i databeskyttelsesforordningens artikel 5, vil også skulle iagttages, når der behandles personoplysninger i medfør af den foreslåede § 15 b i forsvarsloven. Det følger bl.a. af artikel 5 i databeskyttelsesforordningen, at personoplysninger skal være tilstrækkelige, relevante og begrænset til, hvad der er nødvendigt i forhold til de formål, hvortil de behandles (dataminimering). Herudover skal personoplysninger opbevares på en sådan måde, at det ikke er muligt at identificere de registrerede i et længere tidsrum end det, der er nødvendigt til de formål, hvortil de pågældende personoplysninger behandles (opbevaringsbegrænsning).

4. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Med lovforslaget får Forsvaret hjemmel til at detektere, identificere og spore ubemandede fartøjer, herunder skabe et situationsbillede, som også kan stilles til rådighed for andre relevante myndigheder. Løsningen af opgaven vil medføre udgifter for Forsvaret til bl.a. anskaffelse af detektionskapaciteter samt et kommando- og kontrolsystem, der kan samle oplysninger fra detektionskapaciteter i et samlet situationsbillede.

Som en følge af lovforslaget, vil der være udgifter for Forsvaret til refusion af udgifter som følge af efterlevelse af eventuelle påbud fra Forsvaret om adgang til ejendom eller deling af data. Øvrige afledte udgifter, som ikke er direkte knyttet til adgangen eller afgivelsen af oplysninger til Forsvaret, vil ikke blive refunderet af Forsvaret.

Udgifterne vil blive afholdt inden for Forsvarsministeriets eksisterende økonomiske rammer.

Lovforslaget vurderes desuden at kunne medføre begrænsede merudgifter på Justitsministeriets område, der kan henføres til behandling af eventuelle straffesager efter den foreslåede § 1, nr. 3. Eventuelle merudgifter som følge heraf vil kunne afholdes inden for myndighedernes eksisterende økonomiske rammer.

Lovforslaget medfører ikke økonomiske konsekvenser eller implementeringskonsekvenser for regionerne eller kommunerne.

Det er Forsvarsministeriets opfattelse, at de dele af lovforslaget, hvor principperne for digitaliseringsklar lovgivning er relevante, er i overensstemmelse med principperne. Det fremgår bl.a. af lovforslaget, at begrebsanvendelsen er i overensstemmelse med de almindeligt anvendte begreber på området. For så vidt angår genbrug af data, vil Forsvaret f.eks. i den udvidede detektionsopgave kunne inddrage data fra de kapaciteter, som Forsvaret allerede har, ligesom Forsvaret vil kunne inddrage data fra allerede opsat udstyr hos ejere og operatører af kritisk infrastruktur.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Med lovforslaget får Forsvaret hjemmel til give påbud om adgang til fast ejendom med henblik på at opsætte og vedligeholde udstyr til brug for detektion, identifikation og sporing af ubemandede fartøjer. Herudover får Forsvaret hjemmel til at påbyde ejere og operatører af kritisk infrastruktur at dele oplysninger fra udstyr til detektion, identifikation og sporing af ubemandede fartøjer, som ejere og operatører af kritisk infrastruktur måtte have.

Der forventes ikke at være udgifter for ejere af fast ejendom eller ejere og operatører af kritisk infrastruktur eller

disses leverandører, som omfattes af påbud efter de foreslåede § 15 b, stk. 3 og 4. Forsvaret vil refundere udgifter forbundet med Forsvarets adgang til fast ejendom samt opsætning og vedligehold af udstyr efter stk. 3 eller med påbud om at dele oplysninger efter stk. 4.

Ordningen vil derfor ikke have økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v., da Forsvaret vil refundere udgifter forbundet hermed.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Med lovforslaget får Forsvaret hjemmel til give påbud om adgang til fast ejendom med henblik på at opsætte og vedligeholde udstyr til brug for detektion, identifikation og sporing af ubemandede fartøjer.

Der forventes ikke at være udgifter for borgere, som omfattes af påbud efter det foreslåede § 15 b, stk. 3. Forsvaret vil refundere udgifter forbundet med Forsvarets adgang til fast ejendom samt opsætning og vedligehold af udstyr efter stk. 3.

Ordningen vil derfor ikke have økonomiske og administrative konsekvenser for borgerne, da Forsvaret vil refundere udgifter forbundet hermed.

7. Klimamæssige konsekvenser

Lovforslaget har ikke klimamæssige konsekvenser.

8. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

Lovforslaget har ikke miljø- og naturmæssige konsekvenser.

9. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter.

10. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 28. august til den 25. september 2026 (28 dage) været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Advokatrådet, Brancheforeningen Dansk Luftfart, Dansk Erhverv (DroneDanmark), Dansk Industri, Danske Advokater, Danske Beredskaber, Danske Regioner, Dataetisk Råd, Datatilsynet, Den Danske Dommerforening, Domstolsstyrelsen, Erhvervsflyvningens Sammenslutning, Færøernes Landsstyre via Rigsombudsmanden på Færøerne, Green Power Denmark, Institut for Menneskerettigheder, IDA, IT-Politisk Forening, Justitia, Modelflyvning Danmark, My-Defence, Naalakkersuisut via Rigsombudsmanden i Grønland, Præsidenten for Vestre Landsret, Præsidenten for Østre Landsret, Retspolitisk Forening, Røde Kors, Rådet for Større Flyvesikkerhed, Samtlige byretspræsidenter, Teknologisk Institut, Teleindustrien og UAS Denmark.

11. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen.	Lovforslaget indebærer øgede udgifter for staten. Udgifterne finansieres inden for Forsvarsministeriets eksisterende økonomiske rammer. Lovforslaget har ingen økonomiske konsekvenser for kommuner og regioner.
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen.	Lovforslaget indebærer øgede udgifter for staten. Udgifterne finansieres inden for Forsvarsministeriets eksisterende økonomiske rammer. Lovforslaget har ingen implementeringskonsekvenser for kommuner og regioner.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet m.v.	Ingen.	Ingen.
Administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.	Ingen.	Ingen.
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen.	Ingen.
Klimamæssige konsekvenser	Ingen.	Ingen.
Miljø- og naturmæssige konsekvenser	Ingen.	Ingen.
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter.	

Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering (der i relevant omfang også gælder ved implementering af ikke-erhvervsrettet EU-regulering) (sæt X)	Ja	Nej X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Det fremgår af forsvarslovens § 15 a, stk. 1, at Forsvaret kan neutralisere droner, der ulovligt befinder sig i en flyveforbudszone ved henholdsvis militære områder, midlertidige militære områder, flådefartøjer, militære luftfartøjer og afmærkede militærkolonner samt ved civillisteslotte under Forsvarets bevogtning.

Efter forsvarslovens § 15 a, stk. 2, kan Forsvaret i øvelsesøjemed efter samtykke fra droneejeren eller fjernpiloten neutralisere droner, der befinder sig i de zoner, der er nævnt i stk. 1.

Det fremgår af forsvarslovens § 15 a, stk. 3, at lov om radioudstyr og elektromagnetiske forhold og lov om radiofrekvenser ikke finder anvendelse på Forsvarets aktiviteter efter stk. 1 og 2.

Det foreslås, at forsvarslovens *§ 15 a, stk. 3,* ophæves.

Den foreslåede bestemmelse vil indebære, at undtagelsen om, at lov om radioudstyr og elektromagnetiske forhold og lov om radiofrekvenser ikke finder anvendelse på Forsvarets aktiviteter efter § 15 a, stk. 1 og 2, ikke længere vil fremgå af forsvarsloven.

Med lovforslagets §§ 2 og 3 foreslås det at indsætte nye bestemmelser som henholdsvis § 1, stk. 4, i frekvensloven, og § 1, stk. 4, i radioudstyrsloven, hvorefter de pågældende love ikke finder anvendelse på Forsvarets aktiviteter omfattet af § 15 a, stk. 1 og 2, samt den foreslåede § 15 b, stk. 1, i lov om forsvarets formål, opgaver og organisation m.v.

Den nuværende retsstilling, hvorefter frekvensloven og radioudstyrsloven ikke finder anvendelse på Forsvarets aktiviteter efter forsvarslovens § 15 a, stk. 1, vil således blive videreført med lovforslagets §§ 2 og 3.

Til nr. 2

Forsvaret kan i visse nærmere afgrænsede tilfælde foretage detektion af ubemandede fartøjer, herunder ubemandede luftfartøjer (droner).

Det følger af § 4 i forsvarsloven, at Forsvaret skal kunne konstatere og afvise krænkelser af dansk suverænitet og varetage myndighedsopgaver. Med hjemmel i denne bestemmelse kan Forsvaret som led i afvisningsberedskabet og håndhævelsen af dansk suverænitet bl.a. detektere ubemandede fartøjer, der måtte blive benyttet til at krænke dansk suverænitet, herunder ved at krænke dansk territorialhøjhed.

Det følger af § 15 a i forsvarsloven, at Forsvaret kan neutralisere droner, der ulovligt befinder sig i en flyveforbudszone, ved henholdsvis militære områder, midlertidige militære områder, flådefartøjer, militære luftfartøjer og afmærkede militærkolonner samt ved civillisteslotte under Forsvarets bevogtning. Af bemærkningerne til forsvarslovens § 15 a, stk. 1, jf. Folketingstidende 2024-25, tillæg A, L 211 som fremsat, side 13, følger det, at Forsvaret som led i denne neutralisering vil kunne detektere og identificere droner. Det følger ligeledes af bemærkningerne, at ordningen ikke giver hjemmel til, at Forsvaret i forbindelse med identificering og detektering af droner kan foretage indgreb i rettigheder omfattet af grundlovens § 72.

Under krig eller andre ekstraordinære forhold kan forsvarsministeren endvidere i medfør af forsvarslovens § 17, stk. 1, nr. 2, regulere og kontrollere sejlads og fiskeri inden for dansk søterritorium og uden for dette territorium udøve kontrol med danske skibes sejlads. Efter § 17, stk. 1, nr. 3, kan forsvarsministeren desuden regulere og kontrollere lufttrafik inden for dansk luftrum og uden for dette udøve kontrol med danske flys lufttrafik. Det må antages, at bestemmelserne også omfatter henholdsvis sejlads og flyvning med ubemandede fartøjer.

Forsvaret har dog ikke en generel hjemmel til i videre omfang at detektere, identificere og spore ubemandede fartøjer til søs og i luften.

For en nærmere gennemgang af gældende ret henvises til afsnit 2.1.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det foreslås, at der indsættes en ny bestemmelse som *§ 15 b* i forsvarslovens kapitel 5.

Det foreslås i § 15 b, *stk. 1,* at Forsvaret foretager detektion, identifikation og sporing af ubemandede fartøjer til søs og i luften med henblik på understøttelse af egne og andre myndigheders opgaver i forbindelse med forebyggelse og håndtering af trusler, som sådanne fartøjer måtte udgøre.

Den foreslåede bestemmelse vil indebære, at Forsvaret får ansvaret for detektion, identifikation og sporing af ubemandede fartøjer til søs og i luften. Forsvaret får ikke med lovforslaget til opgave at foretage detektion af ubemandede fartøjer til lands, men denne opgaveafgrænsning er ikke til hinder for, at Forsvaret eksempelvis vil kunne fortsætte sporingen af et ubemandet fartøj til søs, såfremt det efterfølgende landsættes (amfibiske droner).

Med begrebet ”ubemandede fartøjer” skal forstås fartøjer,

der opereres eller er beregnet til at operere autonomt eller blive fjernstyret uden en fører ombord, hvad enten fartøjet opererer i luften, til søs eller under vand.

Forsvaret vil med den foreslåede bestemmelse tilvejebringe et samlet situationsbillede over tilstedeværelsen af ubemandede fartøjer til søs, herunder også i vandsøjlen, og i luften. Dette vil bidrage til, at der skabes et klarere billede af det normale niveau for, og karakteren af, ubemandede fartøjers aktivitet til søs og i luften. Detektionen af ubemandede fartøjer vil være uafhængig af, om fartøjet måtte blive opereret ulovligt eller formodes anvendt med et ulovligt formål, eller om fartøjet måtte udgøre en krænkelse af dansk suverænitet.

Ved "situationsbillede" forstås et digitalt billede opbygget af data, der samles i realtid fra forskellige typer sensorer til brug for detektion, identifikation og sporing af ubemandede fartøjer. Et sådant situationsbillede vil typisk bestå af et kort med angivelse af positioner og bevægelser af ubemandede fartøjer.

Forsvarets detektion, identifikation og sporing af ubemandede fartøjer, herunder etablering af et situationsbillede, skal medvirke til effektivt at understøtte Forsvarets og andre myndigheders opgaver i forbindelse med forebyggelse og håndtering af trusler, som ubemandede fartøjer måtte udgøre. Situationsbilledet vil således bl.a. skulle understøtte politiet, der i medfør af § 2 i politiloven, bl.a. er ansvarlig for at afværge fare for forstyrrelse af den offentlige fred og orden samt for at efterforske og forfølge strafbare forhold. Politiet har på den baggrund det primære ansvar for håndteringen af hændelser, der involverer ubemandede fartøjer.

Situationsbilledet vil endvidere kunne understøtte Forsvarets egne opgaver med at konstatere og afvise krænkelser af dansk suverænitet, jf. forsvarslovens § 4, samt med at neutralisere droner, der ulovligt befinder sig i en flyveforbudszone ved henholdsvis militære områder, midlertidige militære områder, flådefartøjer, militære luftfartøjer og afmærkede militærkolonner samt ved civillisteslotte under Forsvarets bevogtning, jf. forsvarslovens § 15 a.

Herudover vil situationsbilledet kunne understøtte arbejdet i forbindelse med koordinering af håndteringen af trusler fra ubemandede fartøjer i det fælles nationale situationscenter i forbindelse med National Operativ Stab (NOST) samt eventuelle andre myndigheder, der måtte varetage relevante opgaver.

Det samlede situationsbillede over tilstedeværelsen af ubemandede fartøjer til søs og i luften vil forventeligt blive udbygget løbende i takt med, at der på tværs af landet vil blive installeret et udbredt, lagdelt og finmasket netværk af sensorer. Erfaringer fra krigen i Ukraine viser således, at effektiv detektion af ubemandede fartøjer kræver et netværk af kapaciteter bestående af en kombination af forskellige typer af aktive og passive sensorer, herunder f.eks. aktive radarer samt optiske og akustiske sensorer.

Det foreslås i § 15 b, *stk. 2,* at Forsvaret tilvejebringer og behandler relevante oplysninger af betydning for løsningen af opgaven efter stk. 1.

Forsvarets varetagelse af den udvidede detektionsopgave vil indebære anvendelse af en række forskellige typer af aktive og passive sensorer, herunder f.eks. aktive radarer samt optiske og akustiske sensorer. Der vil således navnlig blive tilvejebragt oplysninger fra Forsvarets radarer og sensorer m.v., men der vil også kunne indgå oplysninger fra eventuelle detektionskapaciteter, som politiet måtte have, samt oplysninger fra Trafikstyrelsens registre over droneoperatører og droneflyveplaner m.v. Ligeledes vil der kunne indgå oplysninger indsamlet fra ejere og operatører af kritisk infrastruktur eller disses leverandører. Bestemmelsen er ikke knyttet til bestemte teknologier eller kapaciteter, hvorfor der ikke er tale om en udtømmende opregning af mulige kilder til oplysningerne.

Forsvaret vil bl.a. kunne tilvejebringe oplysninger om ubemandede fartøjers tekniske karakteristika, operatør- og ejerskabsforhold, lokation og bevægelsesmønster. Derudover vil Forsvaret kunne tilvejebringe oplysninger vedrørende det eller de systemer, som det enkelte ubemandede fartøj evt. måtte være en del af, herunder oplysninger om de tilknyttede operatører, netværksforhold o. lign. Tilvejebringelsen og behandlingen af oplysninger herom vil derimod ikke indebære, at der vil blive foretaget indgreb i rettigheder omfattet af grundlovens § 72.

Det bemærkes, at der afhængig af de lokale omstændigheder og konkrete operative hensyn kan være tale om anvendelse af kamerasensorer, der er konfigureret til at detektere ubemandede fartøjer og automatisk følge deres bevægelser. Selvom formålet med anvendelsen af kamerasensoren alene er at detektere, identificere og spore ubemandede fartøjer, vil det ikke kunne udelukkes, at der utilsigtet kan blive filmet på privat ejendom. Sker det, vil det dog være usystematisk og uden at være målrettet personer eller deres ejendom i øvrigt. Det bemærkes i den forbindelse, at der ikke vil være tale om tv-overvågning i tv-overvågningslovens forstand, jf. lovbekendtgørelse nr. 182 af 24. februar 2023 som senest ændret ved § 4 i lov nr. 734 af 20. juni 2025.

Det foreslås i § 15 b, *stk. 3, 1. pkt.,* at med henblik på opsætning og vedligeholdelse af udstyr til brug for detektion, identifikation og sporing af ubemandede fartøjer efter stk. 1, kan Forsvaret påbyde enhver at give Forsvaret adgang til den pågældendes faste ejendom, hvor Forsvaret vil kunne foretage de nødvendige installations- og vedligeholdelsesarbejder.

Den foreslåede bestemmelse vil indebære, at Forsvaret, som led i at sikre et tilstrækkeligt udbredt og finmasket netværk af sensorer, gives mulighed for at opsætte og vedligeholde udstyr til brug for detektion, identifikation og sporing af ubemandede fartøjer på privates faste ejendom.

Forsvaret vil ikke med den foreslåede bestemmelse få mulighed for at tiltvinge sig adgang til fast ejendom.

Der vil som udgangspunkt altid blive forsøgt at placere radarer og sensorer på militære områder eller offentlige arealer fremfor privates faste ejendom. Såfremt det alligevel findes nødvendigt at opsætte udstyr på fast ejendom, forudsættes det, at Forsvaret alene vil give påbud om adgang til

at opsætte og vedligeholde udstyr på fast ejendom, såfremt mindre indgribende midler ikke kan anvendes, herunder eksempelvis frivillige aftaler.

Forsvarets installationsarbejde på privates faste ejendom vil efter omstændigheder bl.a. kunne indebære, at Forsvaret kan montere udstyr på tage, vægge, m.v., tilkoble udstyr til ejendommens strømforsyning og nedgrave strøm- og/eller fiberkabler. Såfremt det måtte være operativt nødvendigt at montere en sensor på et tag, vil det eksempelvis kunne indebære, at der skal trækkes ledninger gennem bygninger med henblik på tilkobling til strømforsyning. Ved opsætning af eksempelvis større radar kan det også være nødvendigt eksempelvis at indhegne et mindre område omkring radaren. Forsvarets vedligeholdelsesarbejde vil bl.a. indebære, at Forsvaret løbende kan få adgang til ejendommen med henblik på at inspicere, reparere, udskifte og eventuelt afmontere det opsatte udstyr.

Forsvaret vil i forbindelse med opsætning eller vedligeholdelse af udstyr på fast ejendom begrænse eventuelle tiltag på ejendommen til det mindst indgribende, der lever op til de konkrete operative og sikkerhedsmæssige behov, samt sikre at sådanne tiltag vil blive foretaget under inddragelse af og i dialog med ejeren af ejendommen.

Det bemærkes, at eventuel opsætning, drift og vedligeholdelse af udstyr på fast ejendom vil ske på Forsvarets foranstaltning, og at der derfor ikke forventes udgifter hertil for vedkommende, hvis faste ejendom udstyret er opsat på eller ved. Derudover vil Forsvaret refundere eventuelle øvrige udgifter, som ejeren af fast ejendom måtte afholde som følge af opsætning og vedligehold af udstyret.

Det kan dog ikke udelukkes, at påbud om adgang til privates faste ejendom med henblik på at opsætte eller vedligeholde udstyr til brug for detektion, identifikation og sporing af ubemandede fartøjer vil kunne ramme ejeren af den pågældende faste ejendom så økonomisk intensivt og atypisk hårdt, at der vil kunne være tale om et ekspropriativt indgreb mod den pågældende, som vil kunne berettige til fuldstændig erstatning efter grundlovens § 73.

Det vil bero på en konkret vurdering, om der i det enkelte tilfælde foreligger ekspropriation efter grundlovens § 73. Kravet på erstatning må i tilfælde af manglende enighed rejses ved domstolene. Uanset spørgsmålet om, hvorvidt der måtte være tale om ekspropriation, vil udgifter forbundet med påbud om adgang til fast ejendom eller påbud om at dele oplysninger dog som nævnt ovenfor blive refunderet.

Det foreslås med § 15 b, stk. 3, *2. pkt.,* at der ikke som led i et påbud efter 1. pkt. må opsættes udstyr på eller i umiddelbar nærhed af beboelsesejendomme, daginstitutioner, skoler, hospitaler, plejehjem eller tilsvarende ejendomme.

Ved "beboelsesejendom" forstås i denne sammenhæng en fast ejendom, der lovligt kan anvendes til permanent eller midlertidig beboelse. Begrebet omfatter således både helårsbeboelse, sommerhuse og andre fritidsboliger, såfremt bygningerne helt eller delvist lovligt kan anvendes til beboelse. Hvis der eksempelvis lovligt er indrettet enkelte beboelsesrum i en driftsbygning, vil disse også være omfattet af begrebet beboelsesejendom. Omvendt vil beboelsesrum, der er opført eller renoveret uden fornøden byggetilladelse eller i strid med bygningslovgivningen, ikke være omfattet af ordningen. Ved vurderingen af om en ejendom er omfattet af begrebet beboelsesejendom i lovens forstand, vil det indgå som moment, om der er tale om en ejendom, hvor der sker overnatning, som ikke foretages i erhvervsmæssig sammenhæng.

Udover selve beboelsesbygningen omfatter begrebet udendørsarealer, som anvendes som en naturlig del af beboelsen. Herved forstås de nære udendørsarealer til en bolig, såsom den del af en have eller terrasse, som anvendes til ophold m.v. Arealer, der anvendes til rekreative formål uden naturlig forbindelse til beboelsesbygningen, til drift eller til erhvervsmæssige formål, omfattes ikke af begrebet.

Andre tilsvarende ejendomme vil eksempelvis omfatte fritidstilbud, krisecentre, gymnasier og hoteller.

Forslaget om, at der ikke må ske opsætning i umiddelbar nærhed af de ovennævnte ejendomme, skal forstås således, at udstyret vil skulle placeres i en passende sikkerhedsafstand til ejendommene. Forsvaret vil fastsætte sikkerhedsafstandene ud fra en vurdering af det enkelte udstyr, herunder om der eksempelvis er tale om opsætning af mindre og passive sensorer eller opsætning af større radarer.

Det foreslås i § 15 b, *stk. 4,* at i det omfang ejere og operatører af kritisk infrastruktur allerede har udstyr, der kan anvendes til detektion, identifikation og sporing af ubemandede fartøjer, kan forsvaret påbyde de pågældende ejere og operatører eller disses leverandører at dele oplysninger, der er omfattet af stk. 2, fra det pågældende udstyr.

Bestemmelsen vil indebære, at Forsvaret får mulighed for at drage nytte af allerede etableret udstyr hos ejere og operatører af kritisk infrastruktur. Forsvaret vil kunne stille krav om at oplysningerne deles i realtid.

Begrebet "kritisk infrastruktur" vil i denne lov skulle forstås som faciliteter, systemer, processer, netværk, teknologier, aktiver samt serviceydelser, som er nødvendige for at opretholde eller genoprette samfundsvigtige funktioner. Det vil bl.a. omfatte kritiske enheder identificeret i medfør af lov nr. 433 af 6. maj 2025 om kritiske enheders modstandsdygtighed (CER-loven).

Den foreslåede bestemmelse vil ikke indebære, at Forsvaret kan forpligte ejere og operatører af kritisk infrastruktur eller disses leverandører til at indkøbe, opsætte og drive udstyr til brug for detektion, identifikation og sporing af ubemandede fartøjer. Forsvaret vil heller ikke kunne kræve, at udstyret indrettes eller anvendes på anden måde, end hvad der var hensigten med udstyret for den pågældende ejer eller operatør. Endelig vil Forsvaret i forbindelse med påbud om deling af oplysninger sikre, at delingen vil ske under inddragelse af og i dialog med ejeren eller operatøren af den kritiske infrastruktur eller disses leverandører.

Det forudsættes, at Forsvaret alene vil give ejere og operatører af kritisk infrastruktur eller disses leverandører påbud om, at dele oplysninger fra udstyr, der kan anvendes til brug for detektion, identifikation og sporing af ubemandede fartø-

jer, såfremt mindre indgribende midler ikke kan anvendes, herunder eksempelvis frivillige aftaler.

Det foreslås i § 15 b, *stk. 5,* at Forsvaret refunderer udgifter forbundet med Forsvarets adgang til ejendom samt opsætning og vedligeholdelse af udstyr efter stk. 3 eller med påbud om at dele oplysninger efter stk. 4.

Opsætning og vedligeholdelse af udstyr på fast ejendom vil ske ved Forsvarets foranstaltning, og der forventes derfor ikke at være udgifter hertil for ejeren af ejendommen.

Det foreslås med bestemmelsen, at Forsvaret derudover i forbindelse med påbud om adgang til fast ejendom eller påbud om at dele oplysninger vil refundere ejernes, operatørernes og disses leverandørers eventuelle udgifter forbundet hermed. I det omfang ejeren vurderer, at der er behov for at afholde udgifter, vil dette skulle aftales på forhånd med Forsvaret.

Der vil ikke med ordningen ske dækning af øvrige udgifter, som ikke er direkte knyttet til adgangen eller afgivelsen af oplysninger til Forsvaret, f.eks. en forholdsmæssig andel af udgifter til husleje, ejendomsskat og lignende.

Det bemærkes, at såfremt der i forbindelse med Forsvarets adgang til fast ejendom til brug for opsætning eller vedligeholdelse af udstyr til brug for detektion, identifikation og sporing af ubemandede fartøjer måtte ske skade på den pågældendes ejendom, herunder løsøre, vil spørgsmål om erstatning herfor skulle afgøres efter almindelige erstatningsretlige regler.

Det foreslås i § 15 b, *stk. 6,* at Forsvaret kan videregive oplysninger tilvejebragt efter stk. 2, herunder eventuelle personoplysninger, der måtte indgå heri, til danske og udenlandske myndigheder til brug for disse myndigheders opgavevaretagelse i forbindelse med forebyggelse og håndtering af trusler fra ubemandede fartøjer. Videregivelse kan ske løbende og automatiseret.

Bestemmelsen har navnlig til formål at sikre, at der kan ske løbende og automatiseret videregivelse af oplysninger i nærrealtid til politiet. Et nærrealtidsbillede kan have en forsinkelse på omtrent et sekund. Videreformidlingen til politiet skal ses i lyset af, at politiet har det primære ansvar for at håndtere hændelser med ubemandede fartøjer, herunder i fornødent omfang neutralisere ubemandede fartøjer. Dette følger af politiets almindelige opgavevaretagelse med at afværge fare for forstyrrelse af den offentlige fred og orden samt fare for enkeltpersoners og den offentlige sikkerhed, jf. politilovens § 2, nr. 2, samt politiets opgaver i forhold til at bringe strafbar virksomhed til ophør samt efterforske og forfølge strafbare forhold, jf. politilovens § 2, nr. 3.

Bestemmelsen vil endvidere indebære, at Forsvaret kan videregive tilvejebragte oplysninger til andre danske og udenlandske myndigheder, der har opgaver med forbindelse til forebyggelse og håndtering af trusler fra ubemandede fartøjer.

Det er forventningen, at det navnlig vil være relevant at give løbende og automatiseret adgang til det situationsbillede, der har til formål at skabe et overblik over aktivitet fra ubemandede fartøjer. Der vil herudover kunne videregives yderligere, supplerende oplysninger, der måtte være tilvejebragt, til samme formål.

I det omfang der måtte være tale om personoplysninger, vil Forsvarets behandling, herunder tilvejebringelse og videregivelse, være omfattet af databeskyttelsesforordningens og databeskyttelseslovens regler.

Den foreslåede bestemmelse i § 15 b, stk. 6, vil indebære, at videregivelse af oplysninger tilvejebragt som led i Forsvarets detektion, identifikation og sporing af ubemandede fartøjer til søs og i luften vil skulle ske i medfør af den foreslåede bestemmelse og ikke efter forvaltningslovens § 28, stk. 2.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.1.5 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 3

Da Forsvaret i dag ikke har hjemmel til at udstede påbud om at give Forsvaret adgang til ejendomme samt opsætning og vedligeholdelse af udstyr til brug for detektion, identifikation og sporing af ubemandede fartøjer, eller om at dele oplysninger fra sådant udstyr med Forsvaret, eksisterer der ikke regler om strafansvar for at undlade at efterkomme sådanne påbud.

Det foreslås, at der i forsvarsloven indsættes et nyt *§ 18, stk. 2,* hvoraf det fremgår, at med bøde straffes den, der undlader at give Forsvaret adgang til at opsætte eller vedligeholde udstyr efter § 15 b, stk. 3, eller som forstyrrer eller fjerner allerede opsat udstyr, eller undlader at efterkomme påbud efter § 15 b, stk. 4, medmindre højere straf er forskyldt efter anden lovgivning. Straffen kan stige til fængsel i indtil 2 år, såfremt overtrædelsen er begået forsætligt.

Den foreslåede bestemmelse vil indebære, at en person vil kunne straffes for ikke at efterkomme et påbud om at give Forsvaret adgang til at opsætte eller vedligeholde udstyr til brug for detektion, identifikation og sporing af ubemandede fartøjer på den pågældendes faste ejendom eller for at forstyrre eller fjerne Forsvarets installerede udstyr. En forstyrrelse vil eksempelvis kunne omfatte tilfælde, hvor en person med fysiske eller digitale midler har beskadiget Forsvarets udstyr, og tilfælde, hvor en person opsætter elektronisk udstyr, som forstyrrer eller påvirker funktionen af Forsvarets udstyr.

Det bemærkes, at ejeren af en fast ejendom ikke vil kunne straffes for manglende vedligeholdelse eller sikring af udstyret, da det vil være Forsvarets ansvar at vedligeholde og om fornødent sikre dets udstyr. Ejeren af en fast ejendom vil ligeledes ikke kunne straffes, hvis vedkommendes almindelige anvendelse af sin ejendom måtte have ført til forstyrrelse af Forsvarets udstyr. Bestemmelsen vil endvidere indebære, at manglende efterkommelse af påbud fra Forsvaret om at dele oplysninger fra egne radarer og sensorer m.v., vil kunne straffes. Man vil dog ikke kunne straffes, hvis manglende eller afbrudt deling af oplysninger med Forsvaret skyldes forhold uden for ejere og operatører af kritisk infrastruktur eller disses leverandørers kontrol.

Der vil som udgangspunkt være tale om bødestraf. Straf-

fen kan dog stige til fængsel i indtil 2 år, hvis overtrædelsen er begået forsætligt.

Der vil kunne påbydes selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel, jf. forsvarslovens § 18, stk. 4, der med den foreslåede ændring bliver stk. 5.

Til § 2

Frekvensloven regulerer anvendelsen af radiofrekvenser. Loven gælder endvidere for tilsyn med forstyrrelser af radioudstyr og apparater forårsaget af anvendelse af radiofrekvenser og elektromagnetiske fænomener, jf. frekvenslovens § 1, stk. 2, nr. 1 og 2.

Frekvensloven gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2018/1972/EU af 11. december 2018 om oprettelse af en europæisk kodeks for elektronisk kommunikation (omarbejdning).

Ifølge direktivets artikel 1, stk. 3, litra c, berører direktivet ikke tiltag, der gennemføres af medlemsstaterne ud fra hensynet til den offentlige orden og den offentlige sikkerhed og til Forsvaret.

Det følger af frekvenslovens § 1, stk. 1, at loven gælder for anvendelse af radiofrekvenser. Loven gælder endvidere for tilsyn med forstyrrelser af radioudstyr og apparater forårsaget af anvendelse af radiofrekvenser og elektromagnetiske fænomener, jf. frekvenslovens § 1, stk. 2, nr. 1 og 2.

For en nærmere gennemgang af gældende ret henvises til afsnit 2.1.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det foreslås, at der i frekvensloven indsættes et nyt *§ 1, stk. 4.* Efter det foreslåede finder loven ikke anvendelse på Forsvarets aktiviteter omfattet af § 15 a, stk. 1 og 2, samt § 15 b, stk. 1, i lov om forsvarets formål, opgaver og organisation m.v.

Den foreslåede bestemmelse vil indebære, at Forsvaret vil være undtaget fra reglerne i frekvensloven, når Forsvaret efter de gældende regler i forsvarslovens § 15 a stk. 1, neutraliserer droner, der ulovligt befinder sig i en flyveforbudszone, ved militære områder m.v. Tilsvarende vil Forsvaret være undtaget fra reglerne i frekvensloven ved neutralisering af droner i øvelsesøjemed efter forsvarslovens § 15 a, stk. 2. Derudover vil frekvenslovens regler ikke gælde, når Forsvaret efter den foreslåede bestemmelse i forsvarslovens § 15 b, stk. 1, jf. lovforslagets § 1, nr. 2, foretager detektion, identifikation og sporing af ubemandede fartøjer med henblik på understøttelse af egne og andre myndigheders opgaver i forbindelse med forebyggelse og håndtering af trusler, som sådanne fartøjer måtte udgøre.

For så vidt angår undtagelsen fra frekvensloven i relation til aktiviteter i medfør af forsvarslovens § 15 a, stk. 1 og 2, vil der være tale om en videreførelse af den nuværende retsstilling, hvorefter Forsvaret til brug for neutralisering af droner efter forsvarslovens § 15 a, stk. 1 og 2, kan anvende radiofrekvenser, som andre har fået tilladelse til at anvende, eller anvende radiofrekvenser, som må anvendes uden tilladelse efter bekendtgørelse om anvendelse af radiofrekvenser uden tilladelse samt om amatørradioprøver og kaldesignaler m.v., i strid med de rammer, som i medfør af bekendtgørelsen gælder for den tilladelsesfri anvendelse af de pågældende radiofrekvenser.

For så vidt angår Forsvarets aktiviteter efter den foreslåede bestemmelse i forsvarslovens § 15 b, stk. 1, indebærer den foreslåede fravigelse af frekvenslovens regler, at Forsvaret ved iværksættelse af detektion, identifikation og sporing af ubemandede fartøjer ikke er udelukket fra at anvende radiofrekvenser, som andre har fået tilladelse til at anvende.

Den foreslåede bestemmelse skal ses i lyset af, at Forsvaret som led i anvendelsen af udstyr til brug for detektion, identifikation og sporing af ubemandede fartøjer vil kunne have behov for at anvende radiofrekvenser, som andre har fået tilladelse til at anvende. Forsvarets anvendelse af radiofrekvenser i forbindelse med detektion, identifikation og sporing af ubemandede fartøjer vil kunne ske på en sådan måde, at den ikke vil indebære begrænsninger for andres lovlige anvendelse af de pågældende radiofrekvenser. Udstyret vil dog kunne medføre mindre, midlertidige og geografisk afgrænsede elektromagnetiske forstyrrelser af andres anvendelse af radiofrekvenser. I de tilfælde vil Forsvaret i det nødvendige omfang opsætte skiltning eller etablere sikkerhedszoner rundt om eksempelvis radarer.

Forsvaret vil desuden i videst muligt omfang koordinere anvendelsen af detektionsudstyret med relevante myndigheder og øvrige relevante frekvensbrugere i området, herunder eksempelvis virksomheder og organisationer inden for luftfarts- og telesektoren, med henblik på at forebygge og mitigere risici for interferens.

Til § 3

Til nr. 1

Radioudstyrsloven indeholder bestemmelser om apparater og radioudstyr, som bringes i omsætning og gøres tilgængelige på markedet, og på apparater, radioudstyr og faste anlæg, som tilsluttes og anvendes.

Radioudstyrsloven gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/53/EU af 16. april 2014 om harmonisering af medlemsstaternes love om tilgængeliggørelse af radioudstyr på markedet og om ophævelse af direktiv 1999/5/EF (radioudstyrsdirektivet), og direktiv 2014/30/EU af 26. februar 2014 om harmonisering af medlemsstaternes love om elektromagnetisk kompatibilitet (EMC-direktivet).

Det følger af radioudstyrslovens § 1, stk. 7, at Styrelsen for Dataforsyning og Infrastruktur (nu Digitaliseringsstyrelsen) fastsætter nærmere regler om, at loven eller dele heraf ikke finder anvendelse på apparater, faste anlæg og radioudstyr, der udelukkende anvendes i forbindelse med aktiviteter vedrørende Forsvaret.

Bestemmelsen er udmøntet i § 1, stk. 3, i bekendtgørelse nr. 1710 af 12. december 2023 om radioudstyr og elektromagnetiske forhold, hvoraf det fremgår, at radioudstyrsloven og bekendtgørelsen ikke finder anvendelse på apparater,

faste anlæg og radioudstyr, som udelukkende anvendes i forbindelse med Forsvarets aktiviteter.

Det følger af lovens § 3 og § 17, stk. 1, nr. 2, at et apparat eller radioudstyr skal være konstrueret således, at apparatet eller radioudstyret ikke frembringer kraftigere elektromagnetiske forstyrrelser, end at andre apparater, faste anlæg eller radioudstyr kan fungere efter hensigten.

For en nærmere gennemgang af gældende ret henvises til afsnit 2.1.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det udstyr, som Forsvaret vil anvende til detektion, identifikation og sporing af ubemandede fartøjer vil ikke nødvendigvis være omfattet af undtagelsesbestemmelsen i bekendtgørelsens § 1, stk. 3, hvorefter udstyret vil være omfattet af lovens og bekendtgørelsens regler.

Det foreslås, at der i radioudstyrsloven indsættes et nyt *§ 1, stk. 4.* Efter det foreslåede finder loven ikke anvendelse på Forsvarets aktiviteter omfattet af § 15 a, stk. 1 og 2, samt § 15 b, stk. 1, i lov om forsvarets formål, opgaver og organisation m.v.

Den foreslåede bestemmelse vil indebære, at Forsvaret vil være undtaget fra reglerne i radioudstyrsloven, når Forsvaret efter de gældende bestemmelser i forsvarslovens § 15 a stk. 1, neutraliserer droner, der ulovligt befinder sig i en flyveforbudszone ved militære områder m.v. Tilsvarende vil Forsvaret være undtaget fra reglerne i radioudstyrsloven ved neutralisering af droner i øvelsesøjemed efter forsvarslovens § 15 a, stk. 2. Derudover vil radioudstyrslovens regler ikke gælde, når Forsvaret efter den foreslåede § 15 b, stk. 1, jf. lovforslagets § 1, nr. 2, foretager detektion, identifikation og sporing af ubemandede fartøjer med henblik på understøttelse af egne og andre myndigheders opgaver i forbindelse med forebyggelse og håndtering af trusler, som sådanne fartøjer måtte udgøre.

For så vidt angår de gældende bestemmelser i forsvarslovens § 15 a, stk. 1 og 2, vil der være tale om en videreførelse af den nuværende retsstilling, hvorefter Forsvaret til brug for neutralisering af droner efter forsvarslovens § 15 a, stk. 1 og 2, kan anvende apparater eller radioudstyr, der udsender elektromagnetiske bølger, som potentielt vil kunne forstyrre andre apparater, faste anlæg eller radioudstyr.

For så vidt angår Forsvarets aktiviteter efter den foreslåede bestemmelse i forsvarslovens § 15 b, stk. 1, indebærer den foreslåede fravigelse af radioudstyrslovens regler, at Forsvaret vil kunne anvende apparater eller radioudstyr, der udsender elektromagnetiske bølger, som potentielt vil kunne forstyrre andre apparater, faste anlæg eller radioudstyr.

Det kan ikke udelukkes, at Forsvaret vil have behov for at kunne anvende sensorer m.v., der potentielt kan indebære mindre, midlertidige og geografisk afgrænsede forstyrrelser af andre apparater, faste anlæg eller radioudstyr. Det forudsættes i den forbindelse, at Forsvaret vil søge at mindske påvirkning af andre apparater, faste anlæg eller radioudstyr ved eksempelvis at opsætte skiltning eller etablere sikkerhedszoner rundt om eksempelvis radarer.

Forsvaret vil desuden i videst muligt omfang koordinere anvendelsen af detektionsudstyret med relevante myndigheder og øvrige relevante frekvensbrugere i området, herunder eksempelvis virksomheder og organisationer inden for luftfarts- og telesektoren, med henblik på at forebygge og mitigere risici for interferens.

Til nr. 2

Det følger af radioudstyrslovens § 1, stk. 9, at Styrelsen for Dataforsyning og Infrastruktur (nu Digitaliseringsstyrelsen) efter forhandling mellem klima-, energi- og forsyningsministeren og vedkommende anden minister kan fastsætte nærmere regler om anvendelse af henholdsvis apparater, faste anlæg eller radioudstyr i forbindelse med aktiviteter som nævnt i stk. 7 og 8.

Det foreslås, at *§ 1, stk. 9,* der bliver til stk. 10, ændres således, at »stk. 7 og 8« bliver til »stk. 8 og 9«.

Den foreslåede ændring er en konsekvens af, at der indsættes et nyt § 1, stk. 4, jf. lovforslagets § 3, nr. 1.

Ændringen er en videreførelse af gældende ret, således at Styrelsen for Dataforsyning og Infrastruktur (nu Digitaliseringsstyrelsen) efter forhandling mellem klima-, energi- og forsyningsministeren og vedkommende anden minister kan fastsætte nærmere regler om anvendelse af henholdsvis apparater, faste anlæg eller radioudstyr i forbindelse med aktiviteter som nævnt i stk. 7 og 8, som bliver til stk. 8 og 9.

Til § 4

Det foreslås, at loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

Begrundelsen for det foreslåede ikrafttrædelsestidspunkt er, at der er behov for, at Forsvaret så hurtigt som muligt kan tilvejebringe et samlet situationsbillede over tilstedeværelsen af ubemandede fartøjer til søs og i luften.

Til § 5

Bestemmelsen fastsætter lovens territoriale anvendelsesområde.

Det foreslås i *stk. 1*, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland, jf. dog stk. 2 og 3.

Det foreslås i *stk. 2*, at lovforslagets § 1 ved kongelig anordning kan sættes helt eller delvist i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som henholdsvis de færøske og grønlandske forhold tilsiger.

Lovforslagets § 1 vedrører lov om forsvarets formål, opgaver og organisation m.v., der gælder direkte for Færøerne og Grønland.

Det vil indebære, at de foreslåede ændringer af forsvarsloven, jf. lovforslagets § 1, ved kongelig anordning helt eller delvis kan sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som henholdsvis de færøske og grønlandske forhold tilsiger.

Det foreslås i *stk. 3*, at lovens § 2 ved kongelig anordning kan sættes helt eller delvis i kraft for Grønland med de ændringer som de grønlandske forhold tilsiger.

Lovforslagets § 2 vedrører lov om radiofrekvenser, der i § 61 bestemmer, at loven ikke gælder for Færøerne og

Grønland, men at den ved kongelig anordning kan sættes helt eller delvis i kraft for Grønland med de afvigelser, som de særlige grønlandske forhold tilsiger. Frekvensloven er sat i kraft ved kongelig anordning i Grønland.

Det vil indebære, at de foreslåede ændringer til frekvensloven, jf. lovforslagets § 2, ved kongelig anordning helt eller delvis kan sættes i kraft for Grønland med de ændringer som de grønlandske forhold tilsiger.

Det bemærkes, at Færøerne har overtaget lovgivningskompetencen på radioudstyrs- og frekvensområdet.

Bilag 1

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

§ 15 a. Forsvaret kan neutralisere droner, der ulovligt befinder sig i en flyveforbudszone ved henholdsvis militære områder, midlertidige militære områder, flådefartøjer, militære luftfartøjer og afmærkede militærkolonner samt ved civilslotte under forsvarets bevogtning.

Stk. 1-2. ---

Stk. 3. Lov om radioudstyr og elektromagnetiske forhold og lov om radiofrekvenser finder ikke anvendelse på forsvarets aktiviteter efter stk. 1 og 2.

Lovforslaget

§ 1

I lov om forsvarets formål, opgaver og organisation m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 582 af 24. maj 2017, som ændret ved § 3 i lov nr. 708 af 8. juni 2018 ved lov nr. 714 af 20. juni 2025, foretages følgende ændringer:

1. *§ 15 a, stk. 3,* ophæves.

2. *§ 15 b* affattes således:

»**§ 15 b.** Forsvaret foretager detektion, identifikation og sporing af ubemandede fartøjer til søs og i luften med henblik på understøttelse af egne og andre myndigheders opgaver i forbindelse med forebyggelse og håndtering af trusler, som sådanne fartøjer måtte udgøre.

Stk. 2. Forsvaret tilvejebringer og behandler relevante oplysninger af betydning for løsningen af opgaven efter stk. 1.

Stk. 3. Med henblik på opsætning og vedligeholdelse af udstyr til brug for detektion, identifikation og sporing af ubemandede fartøjer efter stk. 1, kan forsvaret påbyde enhver at give forsvaret adgang til den pågældendes faste ejendom, hvor forsvaret vil kunne foretage de nødvendige installations- og vedligeholdelsesarbejder. Der må ikke som led i et påbud efter 1. pkt. opsættes udstyr på eller i umiddelbar nærhed af beboelsesejendomme, daginstitutioner, skoler, hospitaler, plejehjem eller tilsvarende ejendomme.

Stk. 4. I det omfang ejere og operatører af kritisk infrastruktur allerede har udstyr, der kan anvendes til detektion, identifikation og sporing af ubemandede fartøjer, kan forsvaret påbyde de pågældende ejere og operatører eller disses leverandører at dele oplysninger, der er omfattet af stk. 2, fra det pågældende udstyr.

Stk. 5. Forsvaret refunderer udgifter forbundet med forsvarets adgang til ejendomme samt opsætning og vedligeholdelse af udstyr efter stk. 3 eller med påbud om at dele oplysninger efter stk. 4.

Stk. 6. Forsvaret kan videregive oplysninger tilvejebragt efter stk. 2, herunder eventuelle personoplysninger, der måtte indgå heri, til danske og udenlandske myndigheder til brug for disse myndigheders opgavevaretagelse i forbindelse med forebyggelse og håndtering af trusler fra ubemandede fartøjer. Videregivelse kan ske løbende og automatiseret.«

§ 18. Overtrædelse af § 16 straffes efter straffelovens § 114 g.

Stk. 2-4. ---

3. I *§ 18* indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»*Stk. 2.* Med bøde straffes den, der undlader at give forsvaret adgang til at opsætte eller vedligeholde udstyr efter § 15 b, stk. 3, eller som forstyrrer eller fjerner allerede opsat udstyr, eller undlader at efterkomme påbud efter § 15 b, stk. 4, medmindre højere straf er forskyldt efter anden lovgivning. Straffen kan stige til fængsel i indtil 2 år, såfremt overtrædelsen er begået forsætligt.«

Stk. 2-4 bliver herefter stk. 3-5.

§ 2

I lov om radiofrekvenser, jf. lovbekendtgørelse nr. 119 af 21. januar 2026, foretages følgende ændring:

§ 1. Denne lov gælder for anvendelse af radiofrekvenser.

Stk. 2-3. ---

1. I *§ 1* indsættes efter stk. 3 som nyt stykke:

»*Stk. 4.* Loven finder ikke anvendelse på forsvarets aktiviteter omfattet af § 15 a, stk. 1 og 2, samt § 15 b, stk. 1, i lov om forsvarets formål, opgaver og organisation m.v.«

Stk. 4 bliver herefter stk. 5.

§ 3

I lov om radioudstyr og elektromagnetiske forhold, jf. lovbekendtgørelse nr. 958 af 22. juni 2022, som ændret ved lov nr. 1555 af 12. december 2023, lov nr. 698 af 20. juni 2025 og lov nr. 1787 af 29. december 2025, foretages følgende ændringer:

§ 1. Loven finder anvendelse på apparater og radioudstyr, som bringes i omsætning og gøres tilgængelig på markedet, og på apparater, radioudstyr og faste anlæg, som tilsluttes og anvendes.

Stk. 2-3. ---

1. I *§ 1* indsættes efter stk. 3 som nyt stykke:

»*Stk. 4.* Loven finder ikke anvendelse på forsvarets aktiviteter omfattet af § 15 a, stk. 1 og 2, samt § 15 b, stk. 1, i lov om forsvarets formål, opgaver og organisation m.v.«

Stk. 4-9 bliver herefter stk. 5-10.

Stk. 4.-8.---

Stk. 9. Styrelsen for Dataforsyning og Infrastruktur kan efter forhandling mellem klima-, energi- og forsyningsministeren og vedkommende anden minister fastsætte nærmere regler om anvendelse af henholdsvis apparater, faste anlæg eller radioudstyr i forbindelse med aktiviteter som nævnt i stk. 7 og 8.

2. I *§ 1, stk. 9,* der bliver stk. 10, ændres »stk. 7 og 8« til: »stk. 8 og 9«.